

Kompletterande vägledning till definitionen av hushållsavfall - spillfett och fett från fettavskiljare

Denna vägledning avser specifikt spillfett och fett från fettavskiljare och är en komplettering till Naturvårdsverkets vägledning till definitionen av hushållsavfall (2008). Med spillfett avses fett från stekbord, frityrolja m.m. Den bör alltså läsas utifrån vad som redan framgår i den ursprungliga vägledningen.

Naturvårdsverkets bedömning är att spillfett och fett från fettavskiljare generellt inte bör ses som ett hushållsavfall (och därmed jämförligt avfall).

Bakgrund

I Naturvårdsverkets vägledning refereras till Miljööverdomstolen dom¹ 2006 avseende avfall från sjukhus. Där kommenterar domstolen vad som kan anses vara ”därmed jämförligt avfall” på följande sätt. ”Jämförligheten knyter an dels till avfallets härkomst (att det uppstår i lokaler mm där människor uppehåller sig) dels till uttrycket renhållningssammanhang. Av förarbetena till tidigare renhållningslagstiftning framgår att det närmast är nedskräpningsaspekten som därvid åsyftas (se bl.a. prop. 1978/79:205 s. 10 och 14). Avfall från annan verksamhet ska således från nu nämnd utgångspunkt räknas som hushållsavfall om det har potential att skräpa ner på samma sätt som avfall från hushåll har.”

Efter att vägledningen beslutades har ytterligare fall prövats av Mark- och miljööverdomstolen. I en dom² från Mark- och miljööverdomstolen 2012 avseende utrensad frukt och grönsaker i en livsmedelsbutik konstateras följande. ”Med hänsyn till uttalandena i förarbetena anser Mark- och miljööverdomstolen att bedömningen av om visst avfall från en verksamhet ska anses vara jämförligt med hushållsavfall ska göras utifrån dels avfallets härkomst, dvs. om det uppkommit till följd av att människor uppehållit sig i lokaler (jfr MÖD 2006:65), dels om avfallet i ett renhållningssammanhang är jämförligt med avfall från hushåll. Av förarbetena till den tidigare gällande renhållningslagen (1979:596) framgår att uttrycket renhållningssammanhang närmast tar sikte på nedskräpningseffekten (prop. 1978/79:205 s. 10 och 14). Vid bedömningen av om avfall från annan verksamhet kan anses jämförligt med hushållsavfall ska hänsyn därmed tas till om avfallet har en potential att skräpa ner på samma sätt som avfall från hushåll har.”

Domstolen konstaterade att även om avfall i form av utrensad frukt och grönsaker från en livsmedelsbutik till sin karaktär påminner om hushållsavfall, uppstår avfallet som en följd av den verksamhet som bedrivs i lokalerna och inte som en följd av att människor uppehåller sig där. Avfallet är därmed, enligt domstolen, inte att anse som jämförligt med hushållsavfall enligt 15 kap. 2 § miljöbalken.

¹ Mark- och miljööverdomstolen, M 7670, 2006-12-18

² Mark- och miljööverdomstolen, M 5773-12, 2012-12-07

Naturvårdsverkets bedömning

Spillfett och fett från fettavskiljare uppkommer som en följd av restaurangverksamhet och inte till följd av att människor uppehåller sig i lokalen. Det stöds av det faktum att likadant avfall skulle uppstå om enbart mat för cateringverksamhet tillagades i köket. Det är därmed liknande omständigheter som i frågan om utrensad frukt vid livsmedelsförsäljning enligt Mark- och miljööverdomstolens dom ovan. Även där uppstår likadant avfall vid exempelvis en grossistcentral.

Fett från fettavskiljare kan också liknas vid avfall från reningsutrustning för att förhindra eller minska utsläpp från andra verksamheter. Sådant avfall bör inte anses ha samma nedskräpningspotential som avfall från hushåll.

Sammantaget anser Naturvårdsverket att spillfett och fett från fettavskiljare inte är att betrakta som hushållsavfall och därmed jämförligt avfall, utan bör ses som ett verksamhetsavfall.